KULLEĠĠ SAN BENEDITTU
Skola Sekondarja, Ħal Kirkop

Marka

EŻAMI TA' NOFS IS-SENA – 2014/2015

Livelli 8-7-6-5

IS-SEBA' SENA	**L-ISTUDJI SOĊJALI**	**IL-ĦIN: SIEGĦA U NOFS**

L-Isem: ___________________________ **Il-Klassi: ___________**

Taqsima A

Wieġeb il-mistoqsijiet kollha kif mitlub.

1. Kull individwu għandu l-identita` **p_____________** tiegħu jew tagħha.

2. Il-ħbieb jifformaw parti minn grupp soċjali **s______________.**

3. Wieħed li juri tolleranza lil ta' madwaru juri li għandu **v____________** soda.

4. Bħala student għandi **d______________** li nistudja .

5. Sabiex tissaħħah id-demokrazija f'pajjiżna huwa importanti ħafna li nuru **r______________** lejn ħaddieħor.

6. Ladarba qegħdin ngħixu ġo komunita' **i______________** dak li jiġri madwarna fid-dinja jaffettwana lkoll.

7. Fir-raħal fejn ngħixu għandna dejjem nuru (solidarjeta', diżonesta', egoiżmu) lil ta' madwarna. (*immarka t-tweġiba t-tajba*).

8. L-______________ isiru sabiex iċ-ċittadini ta' pajjiż imorru jivvotaw għar-rappreżentanti tagħhom fil-gvern.

9. Xi tfisser il-kelma '*razza*'?

____

____

10. Fisser il-kelma '*soċjalizzazzjoni*'.

____

[10 marki]

Taqsima B

Qabbel Kolonna A ma' Kolonna B, billi tikteb in-numru fl-ispazju vojt, bħal fl-eżempju.

1. In-normi huma		l-mod kif jarana ħaddieħor.
2. Dritt hu		għandi nimxi mar-regoli tal-isports.
3. L-onesta` u l-ubiddjenza		marbut mal-ġeneru.
4. L- Identita` Soċjali hi	**1**	r-regoli tas-soċjeta'.
5. Bħala membru ta' għaqda Sportiva		l-ewwel soċjeta` li ngħixu fiha.
6. Ċittadin hu		gruppi differenti ta' nies, b'interessi differenti imma b'affarijiet li jgħaqqduhom bħal liġijiet u l-istess gvern.
7. Rwol jista' jkun		dak li kull individwu jistħoqqlu jieħu.
8. Il-Familja hija		poplu b'kultura, lingwa u storja komuni li jgħix fl-istess art, immexxi mill-istess gvern.
9. Nazzjon hu		jissejħu valuri.
10. Soċjeta` hi magħmula minn		tissejjaħ diversita`.
11. Id-differenza bejn il-bnedmin		membru ta' nazzjon bi drittijiet u dmirijiet lejn l-oħrajn.

[10 marki]

Taqsima Ċ

Agħżel it-tajba billi taqta` sing taħtha.

1. Il-valuri huma
   a. prinċipji tajbin
   b. liġijiet
   ċ. gvernijiet

2. Il-kelma dmir tfisser
   a. dak li hu mistenni minnek
   b. dak li tixtieq tagħmel
   ċ. dak li rrid nieħu

3. Bniedem li jisma` l-opinjoni ta' ħaddieħor ngħidu li hu
   a. tolleranti
   b. onest
   ċ. giddieb

4. L-ugwaljanza
   a. hi meta kull persuna tiġi stmata daqs ħaddieħor
   b. hi meta xi ħadd imur jivvota
   ċ. hi meta ma jinteressakx minn ħaddieħor

5. Wieħed li jagħti kas x'għandu bżonn ħaddieħor ngħidu li hu
   a. altruist
   b. egoist
   ċ. onest

6. Soċjalizzazzjoni Primarja ssir fil-
   a. grupp tal-futbol
   b. familja
   ċ. mużew

7. Id-dritt għall-ħajja
    a. mhux importanti
    b. huwa wieħed mid-drittijiet bażiċi
    ċ. itini ċ-ċans li nagħmel li rrid b'ħajjet ħaddieħor

8. Biex soċjeta` timxi sew hemm bżonn ta'
    a. ġlied
    b. organizzazzjoni
    ċ. kunflitt

9. Bniedem sinċier u onest għandu
    a. karattru dgħajjef
    b. karattru sod
    ċ. karattru arroganti

10. Grupp jista' jkun magħmul minn
    a. bniedem wieħed
    b. żewġ persuni jew iżjed
    ċ. ħames persuni biss

[10 marki]

Taqsima D

Agħżel jekk hux **Veru** jew **Falz** billi taqta` sing taħtha u wara għid għaliex.

1. L-Istudju Soċjali hu l-istudju tas-soċjeta`.

VERU/FALZ

Għaliex?

____

____

2. Ċittadin għandu drittijiet biss.

VERU/FALZ

Għaliex?

____

____

3. Il-grupp soċjali tal-isports huwa importanti fil-ħajja tagħna.

VERU/FALZ

Għaliex?

____

____

4.Bħala membru ta' familja għandi dmir li ngħin fix-xogħol tad-dar.

VERU/FALZ

Għaliex?

____

____

5. Kull individwu għandu l-istess identita` personali.

VERU/FALZ

Għaliex?

____

____

[10 marki]

Taqsima E

Aqra dawn is-sitwazzjonijiet sew u wara wieġeb x'kont tagħmel inti kieku sibt ruħek fihom. Kull mistosija għandha 4 marki.

1. Xi drabi, sieħbek li qiegħed miegħek fl-istess skola, igerger kontra l-istudenti li għandu fil-klassi għaliex dawn dejjem itellfu waqt il-lezzjonijiet. Ġie jitlob l-għajnuna tiegħek għax ma jafx jekk għandux jgħidilhom biex jiefqu jew le. Kif se tgħinu u x'parir ittih?

2. Waħda minn sħabek tixtieq kieku tibda tattendi għal-lezzjonijiet tal-mużika li jsiru matul il-ġimgħa fil-każin tal-banda. Iżda ġara li din it-tifla jkollha tqatta' l-ħin liberu tagħha tgħin lin-nannu li hu marid. Hi talbet l-għajnuna tiegħek biex tara x'tista' tagħmel. Kif se tgħinha u x'parir ittiha?

3. Fir-raħal fejn toqgħod il-kunsill lokali ħabbar li qegħda ssir ġabra għal xi familji fil-bżonn minħabba li sabu ruħhom fi żmien diffiċli. Intalbet l-għajnuna min-nies tar-raħal. Kieku inti x'tagħmel?

4. Waqt il-brejk tal-iskola qiegħed tinnota li xi student huwa vittma ta' xi forma ta' 'bullying' meta jkun fil-bitħa tal-iskola. Dan qiegħed iwassal sabiex dan l-istudent ifalli ta' spiss l-iskola ħalli jevita milli jiltaqa' ma' dawn l-istudenti u b' hekk qiegħed jitlef ħafna lezzjonijiet. X'kont tagħmel inti f'sitwazzjoni bħal din? Kif tista' tgħinu?

5. Wieħed minn sħabek jonfoq il-flus kollha li jagħtuh il-ġenituri meta joħroġ mal-ħbieb. Ġieli jitolbok tagħtih xi flus għax ma jservuhx. L-aħħar li selliftu l-flus ma tahomlokx lura. Kif kont iġġib ruħek int f'sitwazzjoni bħal din?

____

____

____

____

[20 marka]

Taqsima F

Aqra u wieġeb sew fl-ispazju provdut.

L-Identita`

L-identita` tista' tissejjaħ bħala mezz kif din turi jien min jien u b'hekk tagħmel distinzjoni minn bniedem għall-ieħor. Kull bniedem ifittex biex ikollu xi tip ta' identita`.

Din tingħaraf sew mill-isem, sess u eta` tal-persuna, mill-lingwa li tintuża, mill-personalita` tal-individwu, mit-tip ta' xogħol li jagħmel u mill-klassi soċjali li jagħmel parti minnha.

L-identita` tinfirex u tikber biex issir waħda nazzjonali, fejn ġens ta' nazzjon jintgħaraf mill-kwalitajiet u l-karatteristiċi li jagħmluh differenti minn ġens jew poplu ieħor. Dawn il-kwalitajiet u karatteristiċi jgħinu biex poplu jħossu marbut mhux biss mad-dar u mal-familja tiegħu, iżda wkoll mal-ambjent u l-pajjiż fejn jgħix. Xi kwalitajiet u karatteristiċi li jagħtuna l-Identita` Nazzjonali tagħna jinkludu l-kultura, d-drawwiet, ir-reliġjon, l-istorja ta' pajjiżna, u l-lingwa li nitkellmu.

Tajjeb li nżommu f' moħħna li għalkemm kull poplu jħaddan l-identita' nazzjonali ta' pajjiżu, saret aktar faċli għall-bniedem biex isiefer u jmur minn post għall-ieħor u għalhekk ngħidu li aħna lkoll nagħmlu parti minn din id-dinja jew dan il-villaġġ globali.

1a. X' tifhem bil-kelma 'identita`? ____

____ **(2 marki)**

1b. Semmi erba’ (4) karatteristiċi li jiffurmaw l-identita` ta’ kull bniedem.

- ____________________
- ____________________
- ____________________
- ____________________

(4 marki)

2. Għaliex il-bniedem iħoss il-bżonn li jkollu l-identita` tiegħu/ tagħha?

____

____

____

(5 marki)

3. Semmi erba’ (4) kwalitajiet li jiffurmaw l-identita’ nazzjonali.

- ____________________
- ____________________
- ____________________
- ____________________

(4 marki)

4. Agħti żewġ (2) raġunijiet għaliex huwa importanti li nħossuna kburin bl-identita` nazzjonali tal-pajjiż fejn twelidna.

- ____________________

  ____
- ____________________

  ____

(4 marki)

5. Id-dinja li nagħmlu parti minnha tissejjaħ ukoll villaġġ ________________ **(1)**

[Total 20 marka]

Taqsima G

Agħżel WIEĦED mit-temi li ġejjin u ikteb madwar 100-150 kelma dwarha:

1. Il-familja tgħin sabiex tgħaddilna l-ewwel tagħlim, normi u valuri. Għid għaliex dan huwa importanti fil-ħajja ta' kull bniedem.

2. Spjega kif is-Soċjalizazzjoni tgħinek tgħix fis-soċjeta' Maltija u tirrispetta lil ta' madwarek. Iddiskuti.

3. Semmi **ŻEWĠ** gruppi soċjali li tagħmel parti minnhom u għid kif dawn qegħdin jgħinuk fil-ħajja soċjali tiegħek.

[20 marka]

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____

____